

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 195. Confessio inter absentes per epistolam fieri non potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

debet, tametsi hoc non sit de necessitate Sacramenti.

2382 Quid hoc non sit de necessitate Sacramenti, communis est & certa Theologorum sententia, patetque in multis & moribundis, quorum confessionem per nutus & signa Ecclesia admittit, dum ore confiteri non possunt. Et ratio est, quia legitima sui accusatio per quæcumque signa sensibilia in necessitate fieri potest. Unde in Concilio Arausicano can. 12. & Cartaginensi III. c. 3. absolvendus decernitur ægrotus, voce delitutus, si nutibus confiteatur.

2383 Quod autem confessio ore regulariter fieri debeat, constat ex Florentino, ubi materia hujus Sacramenti declaratur *oris confessio*, non ad significandum quod id sit de necessitate Sacramenti, sed saltem de necessitate præcepti, dum fieri potest. De quo etiam constat ex generali Ecclesiæ contuetudine, quæ ex communi sensu Doctorum habet vim legis. Videri potest S. Thomas quodlib. 1. a. 10. ubi docet, regulariter non esse licitum, aliter quam ore confiteri. Ad quod præfigurandum, præcepit Dominus mundandis, ut ostenderent ora Sacerdotibus; docens corporali presentia confitenda peccata, non per nutum, non per scripturam manifestanda, ut dicitur can. quem pœnitet de pœnit. distinet. 1.

2384 An autem præceptum illud, vel consuetudo, graviter obliget? Solum obligare sub veniali censent Sotus, Ledesma, Benzoni, Villalobos. Econtra Toletus, Valentia, Suarez, Valquez & Cardinalis de Lugo, probabiliter censent obligare sub mortali, nisi rationabilis causa excuset.

2385 Porro rationabilem causam excusare censet Benzoni de fuga pestis q. 5. dum (ob nimiam verecundiam) ingentem quis difficultatem sentit in confitendo vocaliter. Quod non raro in puellis accidit. Idque probat exemplo SS. Basilii & Joannis Eleemosynarii, qui mulieribus, nimiam verecundiam sentientibus in confitendo vocaliter, mandarunt (prout ipse refert) peccata sua scribere in charta. Quæ lectâ, eas abolverunt. Hanc etiam causam, ut rationabilem, admittunt Valquez, Suarez, Layman, Bonacina, & alii apud Castro Palao puncto 8.

2386 Minor esset difficultas in praxi istius opinionis, si verecunda puella, peccata sua scriberet in charta, eamque legendam Confessario tradens, eâ à Confessario lectâ, vocaliter subjungeret: *de his omnibus me accuso*. Quia generalis ista accusatio, ore facta, in talibus circumstantiis, æquivaleret specificæ & distinctæ, quoad numerum, speciem & circumstantias debitas, distinctamque Confessario peccatorum omnium notitiam perinde excitaret, ac in casu, quo Sacerdoti, memoriam habenti peccatorum, alias invalide confessorum, generaliter quis diceret: *accuso me de peccatis tibi antea confessis*. Cujusmodi confessionem ut excusabilem admittunt Cardinalis de Lugo disput. 15. n. 84. Palao loco citato n. 8. & alii. Tametsi Valquez videatur contra sentire.

2387 Præterea etsi inordinatum foret (sepositâ causâ rationabiliter excusante) nutibus velle confiteri. Probabile tamen est, in casu magnæ verecundiæ, in speriendo vocaliter determinato aliquo peccato, dum reliquorum peccatorum confessio ore fieret, Confessarium dissimulare posse cum pœnitente, si ipsum de peccato illo interrogando, pœnitens, nutu capitis, illud se fecisse sateretur, ratione maximi pudoris in quo versaretur. Verum prudenti Confessario difficile non videtur tunc obtinere, ut verbo dicat quod sic.

2388 Quoad moribundorum confessionem, Rituale Romanum sic habet: *Si inter confitendum, vel*

etiam antequam incipiat confiteri, vox & loquela agro deficient, nutibus & signis conetur Sacerdos quoad poterit peccata pœnitentis cognoscere. Quibus utcumque vel in genere, vel in specie cognitis, vel etiam si confitendis desiderium vel perse, vel per alium ostenderit, absolvendus est.

Ceterum qui voce non potest, haud dubiè nutibus confiteri tenetur, non solum in mortis articulo, sed & extra illum. Scripto autem non tenentur putant Castro-Palao n. 11. & plerique alii apud ipsum. Ed quod scriptura sit instrumentum permanens, publicationi de se obnoxium.

Sed vera est contraria sententia Paludani, Majoris, Sylvestri, Suarez, Cardinalis de Lugo, &c. Quia, cum modus iste confitendi non sit nimium difficilis, non est cur ad eum non teneatur, qui aliter integrè confiteri nequit. Neque enim scriptura instrumentum est publicationi obnoxium, moraliter loquendo, sed ad summum metaphysicè. Cum pœnitens, lectis à Confessario peccatis, chartam recipere possit, statimque lacerrare, vel comburere.

Et quamvis ex vi præcepti confessionis nullus videatur obligatus ad confitendum per interpretem, uti Recentiores communiter censent: ed quod Christus nos non obligaverit ad declarandum peccata nostra, nisi soli Sacerdoti, absolutionis Ministro. Nihilominus saltem ex præcepto propriæ charitatis, vel etiam reconciliandi nos Deo, (quia id sperare vix possumus per contritionem perfectam, in paucissimis contingentem) videmur ad id obligati, dum aliquin periculum foret nimis diu permanendi in statu mortalis peccati, & maxime in articulo mortis. Non sic tamen ut teneamur omnia peccata secundum speciem & numerum, &c. per interpretem confiteri; sed aliquod dumtaxat, accusando nos de reliquis in generali. Cum integra confessio solum in obligatione esse videatur, quando moraliter fieri potest soli Sacerdoti. Ita Suarez, Valquez, Palao, Layman, &c.

CAPUT CXCIV.

Confessio inter absentes per epistolam fieri non potest.

2389 Constat ex can. quem pœnitet n. 2383. relato. Necnon ex Bulla Clementis VIII. data anno 1002. ubi sub poena excommunicationis doceri, defendi, imprimi, vel ad praxim reduci vetat hanc propositionem: *Licet per litteras, seu internuntium, Confessario absenti peccata sua sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem peccatorum obtinere*. Quod Pontificum Decretum cum Suarez interpretaretur in sensu copulativo, ita ut per illud Pontifex declaraverit confessionem absenti sic non posse fieri, ut etiam absolutio daretur absenti; sed non declaraverit confessionem epistolarem fieri non posse absenti, modo absolutio presentem daretur. Hanc interpretationem Pontifex reprobat; Successorq; ipse Paulus V. prohibuit, & Congregatio S. Officii non subsistere declaravit. Igitur nec confessio per epistolam fieri potest absenti Sacerdoti, nec à Sacerdote absente sacramentalis absolutio per epistolam dari.

Enimverò absolutio, seu forma Sacramenti Pœnitentiæ, non secus ac forma Baptismi, Confirmationis, Eucharistiæ, Extremæ Unctionis & Ordinis, ex communi Ecclesiæ sensu debet ore profertur, idque de necessitate Sacramenti. Pronomen verò *te*, ore prolatum à Sacerdote (dicente *absolvo te*) designat personam ad sensum presentem, sicut pronomen *hoc*, in forma consecrationis, designat materiam ad sensum presentem. Et ideo nec in casu quidem extremæ necessitatis

absolutionem dari posse absenti, Pontifex declaravit.

- 2394 Quod attinet ad confessionem, etsi de necessitate Sacramenti non debeat ore proferri, ideoque confessio epistolari in omni casu invalida non sit: modum tamen confitendi per epistolam merito Ecclesia prohibet, tum quia contrarius est primævo usui, & modernæ etiam consuetudini Ecclesiæ. Tum quia modus ille confitendi sensim alioqui in Ecclesiâ irrepturus fuisset, ob non modicam auctoritatem Suarez, aliorumque Patronorum illius, non sine magno præiudicio primævæ consuetudinis, salutarisque verecundiæ, cum qua secundum Tridentinum confiteri oportet.
- 2395 Si objicias 1. S. Thomam Cantuariensem ab Alexandro III. absente petisse & obtinuisse absolutionem. 2. Gregorium Magnum absentibus pariter absolutionem misisse. 3. Cyprianum epist. 13. per litteras iussisse ut, non expectatâ præsentia suâ, pax, id est absolutio, quibusdam in necessitate constitutis daretur. 4. can. generalis 30. q. 5. dici, quod penitentia adulteræ per epistolam recipienda sit.

Ad 1. respondeo, S. Thomam Cantuariensem non petisse, nec obtinuisse sacramentalem absolutionem à peccatis, sed extrasacramentalem à suspensione, quâ seipsum multaverat.

Ad 2. respondeo, Gregorium absentibus non misisse absolutionem sacramentalem à peccatis, sed extrasacramentalem à penis, seu indulgentiam.

Ad 3. respondeo, Cyprianum iussisse ut pax, id est absolutio, ipsis daretur, sed per Presbyterum quemcumque præsentem, ut ibi dicitur.

Ad 4. respondeo, ibi sermonem non esse de penitentia sacramentali, sed de significatione seu iustificacione respicientiæ extra Sacramentum, qualem Inquisitores ab hæreticis, per litteras hæresim abjurantibus, recipiunt.

CAPUT CXCVI.

Moribundus, qui absente Confessario confessionem petiit, si interim amisti loquela, & sensuum usu, nullum in præsentia ipsius signum dare valeat, potest & debet absolvi.

Ita S. Antoninus 3. p. tit. 10. c. 2. Sylvester, Tolerus, Bellarminus, & Doctores communiter contra Lopez & Sotum.

Probat 1. ex Concilio Cartaginensi IV. c. 7. ubi sic: *Is qui penitentiam in infirmitate petiit, si casu, dum ad eum Sacerdos invitatus venit, oppressus infirmitate, obmutescat, vel in pbrensiam versus fuerit, deus testimonium qui eum audiverunt, & accipiat penitentiam. Et, si continuo mortuus credatur, reconcilietur per manus impositionem, & infundatur ori ejus Eucharistia.*

2. ex Concilio Arausicano I. can. 12. ubi idem habetur.

3. ex Leone Papa, idem habente epist. 91.

4. ex Rituali Romano Pauli V. idem præscribente.

5. ex eo quod Sacerdos tunc possit & debeat absolvere sufficienter confessum. Atqui moribundus iste pro talibus circumstantiis est sufficienter confessus. Cum petiit illa Confessarii sit confessio quadam, saltem generalis, nec specificæ requiratur in extremitate illa: utpote pro tunc impossibili. Recole verba Ritualis Romani à Paulo V. approbati supra n. 2388.

Satisfit objectionibus.

Objicies 1. ibi non est confessio, ubi Confessarius non plus se cognoscit de peccatis moribundi, quam cognoscit de peccatis cujuslibet hominis, quem in genere scit peccatorem.

Respondeo ibi esse confessionem, qualis esse potest, per eamque moribundum cognosci aliter peccatorem, quam cognoscatur quilibet homo. Ipsum enim cognoscit ut peccatorem se accusantem in ordine ad absolutionem, per petitionem confessionis, vel per datum signum contritionis.

Objicies 2. ex assertione sequeretur moribundum per litteras, vel internumtum confiteri posse absenti, & à Sacerdote præsentem confiteri contra Decretum Clementis VIII.

Respondeo moribundum, dum aliter non potest, sic confiteri absolvi posse. Nec id esse contra Decretum Clementis VIII. utpote qui de hoc casu interrogatus, declaravit se non intendisse eum suo Decreto comprehendere; imò eo se casu daturum absolutionem. Sic enim ex ore Pontificis se accepisse testes sunt Bellarminus, & Archiepiscopus Aruacanus, qui hæc de re testimonium, propria manu subscriptum, 16. Aprilis 1608. Lessio tradiderunt, prout ab ipsomet Lessio se accepisse Præpositus scribit ad q. 4. Supplementi. 84. Unde licet Decretum Clementis VIII. tam in sensu diviso, quam in sensu copulativo, procedat pro omni casu, quo absolutio datur absenti; non procedit tamen pro omni casu, in utroque sensu, dum absolutio datur præsentem.

Objicies 3. can. quem penitus de penis dist. 1. dicitur confessionem fieri debere ore proprio, non per nuntium, vel per scripturam.

Respondeo ita regulariter esse, sed necessitatis casum eodem excipi canone.

CAPUT CXCVII.

Moribundus, sensibus repente destitutus, tamen si confessionem non petierit, nec aliud penitentiam signum speciale dederit, si tamen vixit & christiane vixerit, absolvi potest, & debet, saltem sub conditione.

S. I.

Multiplici auctoritate ostenditur antiquitas & probabilitas assertionis nostræ, inconsideratione nonnullorum, qui eam novam & improbabilem dicere non verentur.

Regula fidei semper fuit, absolutionem instantum concedendam, quos verissime est interitus de peccatis suis penitere. Nunquam proinde licuit, nec jam licet, quemquam absolvere sine verisimili conjectura, quod ipsum de peccatis suis peniteat. Alias absolutio prodigeretur, Christianique sanguis imprudenter, imò sacrilegè dispenseretur. Quare publici peccatores, hæretici, apostatæ, &c. qui Sacramenta non frequentarunt, quorumque vita, status, habitus, &c. nullam sceleratæ vitæ suæ indigitat retractationem, absque speciali aliquo signo penitentiae absolvendi non sunt, ne quidem in articulo mortis. Nec de his procedit assertio nostra; verum de his, qui, licet subinde peccaverint, Sacramenta tamen frequentarunt, pro humanaque fragilitate vitam christianam duxerunt. Quos subinde contingit apoplexiâ, lethargiâ, phrenesi, vel ardenti febre subito obmutescere, sensibusque in tantum destitui, ut nullum speciale signum penitentiae edere possint.

Istos ergo absolvi non posse plurimorum sententia est, & ita anno 1665. censuit Facultas Parisiensis in Censura Amadæi Guimenii, quam refert P. Natalis Alexander Theol. Dogm. & Mor. to. 4. l. 2. q. 7. reg. 7. Ita etiam nuper censet Author Theol. Mor. jussu Illustr. D. Episcopi Petrosorensis editæ to. 4. l. 2. tr. 1. c. 7. q. 10. Verum enimvero licet sententia ista speculativè fortasse probabilior sit, assertio nostra equidem non nisi inconsideratè à nonnullis dicitur nova; à Gonet improbabilis; à Carolo ab Assumptione irritatio-
nabile